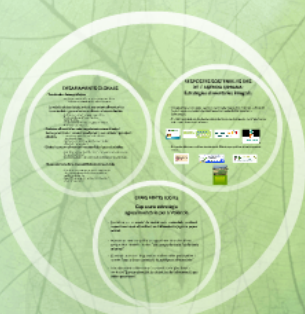

Construint una Estratègia Agroalimentària Urbana per a la ciutat: València 2018-2023

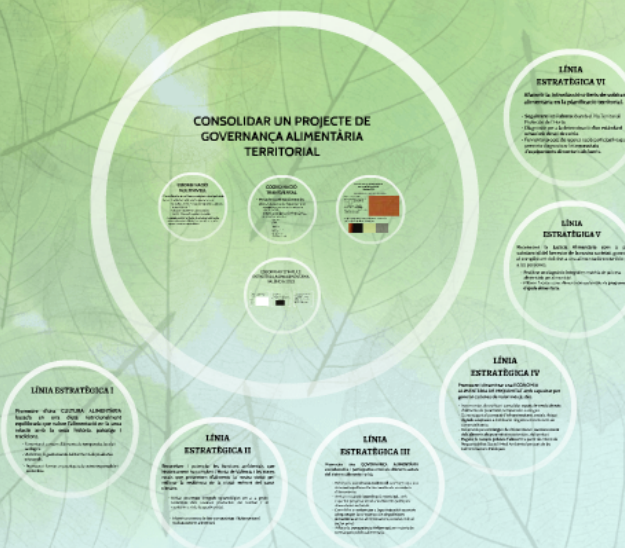
1. Per què una estratègia agroalimentària per a la ciutat de València?

2. Marc de referència i procés 2015-2017

3. Proposta tècnica per a la implementació d'una estratègia agroalimentària municipal

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

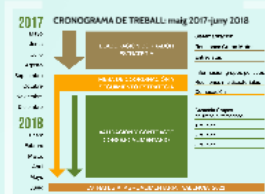
4. Cronograma de treball i recursos necessaris: horitzó Juny 2018

Nivell tècnic:

- Convidar la societat d'horitzó i l'Àrea de València com a efectes tècnics per al desenvolupament de polítiques alimentàries.
- 1 punt de treball.
- 1 punt de treball.

Tasques a desenvolupar:

- Coordinació multinivell.
- Dinamització taula de coordinació municipal.
- Seguiment procés participatiu validació de l'estratègia.
- Suport concret pressupostari.

Construint una Estratègia Agroalimentària Urbana per a la ciutat: València 2018-2023

**AJUNTAMENT
DE VALÈNCIA**

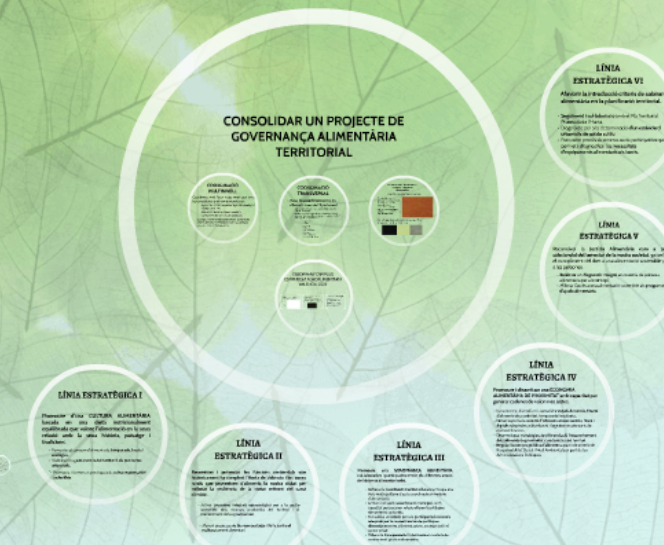
1. Per què una estratègia agroalimentària per a la ciutat de València?

2. Marc de referència i procés 2015-2017

3. Proposta tècnica per a la implementació d'una estratègia agroalimentària municipal

4. Cronograma de treball i recursos necessaris: horitzó Juny 2018

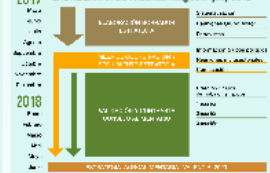
Nivell tècnic:

- Consolidar la secció d'Alimentació i Habitatge de València com un oficina tècnica per al desenvolupament de polítiques alimentàries.
- 1 perfil administratiu.
- 2 perfils tècnics.

Tasques a desenvolupar:

- Coordinació multinivell.
- Dinamització taula de coordinació municipal.
- Seguiment procés participatiu validació de l'estratègia.
- Suport concreció pressupostària.

CRONOGRAMA DE TREBALL: maig 2017-juny 2018

CONSTRUÏM UN A

València 2018-20

1. Per què una estratègia agroalimentària per a la ciutat de València?

DESAFIAMENTS GLOBAIS

- Tendències demogràfiques
  - Constant increment poblacional en ciutats urbanes.
  - Problemes de desenvolupament en les zones rurals.
- La relació de les ciutats amb el seu entorn alimentari és insostenible i genera baixa resiliència al canvi climàtic.
  - Reducció de la superfície agrícola per urbanisme.
  - Models productius amb alt impacte mediambiental.
  - Alta dependència dels mercats globals i estacionalitat.
  - Problemes de distribució.
- Cadenes alimentàries cada vegada més concentrades i homogenitzades: xicotets productors i consumidors principals afectats.
  - Constant disminució de les rendes mitjanes dels agricultors productors.
  - Deslocalització alimentària per part dels consumidors: alimentació de "terme origin".

RESPOSTES SOSTENIBLES DES DE L'AGENDA URBANA: Estratègies alimentàries integrals

- L'entorn urbà i les ciutats juguen un paper cada vegada més important a l'hora de fer front als reptes en matèria de salut, benestar i sostenibilitat vinculats a l'alimentació.
- En l'última dècada són moltes les ciutats del món que han apostat per implementar estratègies alimentàries urbanes.

Prezi

DESAFIAMENTS GLOBALS

- **Tendències demogràfiques**

- Constant increment població que viu en entorns urbans.
- Problemes de despoblament en les zones rurals.

- **La relació de les ciutats amb el seu entorn alimentari és insostenible i genera baixa resiliència al canvi climàtic.**

- Reducció de la superfície agrícola periurbana.
- Models productius amb alts impactes mediambientals.
- Alta dependència dels mercats globals inestables.
- Malbaratament alimentari.

- **Cadenes alimentàries cada vegada més concentrades i homogeneïtzades: xicotets productors i consumidors principals afectats.**

- Constant descens de les rendes rebudes pels xicotets productors.
- Desafecció alimentària per part dels consumidors; aliments de "sense origen".

- **Dietes i consum alimentari insostenibles i poc saludables:**

- Abandonament dieta local front a una homogeneïtzació dels patrons de consum alimentari.
- Increment problemes de salut i malalties derivades mala alimentació..

- **Riscos derivats de la mercantilització de les ciutats**

- Models de ciutats que miren cap a fora i no valoren els recursos endògens de forma sostenible i en equilibri amb el territori.
- Necessitat de recuperar una "consciència del lloc" i valors de "proximitat".

- L'esc...
- front...
- l'alim...
- En l'e...
- estra...

- En e...
- simil...

RESPOSTES SOSTENIBLES DES DE L' AGENDA URBANA: Estratègies alimentàries integrals

- L'escala urbana i les ciutats juguen un paper cada vegada més important a l'hora fer front els reptes en matèria de salut, benestar i sostenibilitat vinculats a l'alimentació.
- En l'última dècada són moltes les ciutats del món que han apostat per implementar estratègies alimentàries urbanes:

- En els dos últims anys diferents ciutats de l'Estat espanyol han iniciat un procés similar...

Barcelona

Madrid

Hacia una estrategia alimentaria para Valladolid

Vitoria-Gasteiz

GRANS REPTES LOCALS

Cap a una estratègia agroalimentària per a València

- Contribuir a un *model de ciutat més sostenible, resilient, respectuosa amb el territori, on l'alimentació juga un paper central*.
- Avançar un marc de polítiques agroalimentàries des d'una perspectiva integral i circular: *"del camp a la taula i de la taula al camp"*.
- Construir un model de governança alimentària participativa i oberta: *"cap a la co-construcció de polítiques alimentàries"*.
- Introduir criteris d'alimentació sostenible a la planificació territorial: *"pensar el model de ciutat des de l'alimentació que volem promoure"*.

2. Marc de referència i procés 2015-2017

2015

Pacte de Polítiques Alimentàries
Urbanes de Milà.

- La ciutat es dota un marc d'acció estratègic per a la transició cap a sistemes agroalimentaris urbans sostenibles.
- Una mirada holística i integral del sistema alimentari urbà.

Sis grans eixos d'acció:

2015

Pacte de Polítiques Alimentàries Urbanes de Milà.

- La ciutat es dota un marc d'acció estratègic per a la transició cap a sistemes agroalimentaris urbans sostenibles.
- Una mirada holística i integral del sistema alimenta urbà.

Sis grans eixos d'acció:

PACTO DE POLÍTICA ALIMENTARIA URBANA DE MILÁN

2016

Pla d'Acció Integral per a la promoció de l'activitat i el territori agrícola municipal

- Pla d'acció en la ciutat de València dissenyat a partir de:
  - Carta Agricultura Periurbana (2010).
  - Carta per la Sobirania Alimentària dels nostres municipis (2014).
  - Pacte de Polítiques Alimentàries Urbanes de Milà (2015).
- Set grans eixos d'acció a partir de la realitat local:

- Afavorir el recanvi generacional.
- Afavorir la governança del sistema alimentari municipal.
- Millora de rendibilitat de la producció agrícola municipal.
- Promoció de l'activitat agroalimentària responsable.
- Planificació territorial per a garantir la integritat i pervivència del territori agrícola.
- Millora d'infraestructures, serveis, patrimoni i recursos ligats a l'activitat agrària i el medi rural.
- Pesca: Promoció del patrimoni i l'activitat pesquera.

- El Pla ha posat en marxa diferents processos amb el suport d'organitzacions de la societat civil i universitats:

- Afavorir el **recanvi generacional**.
- Afavorir la **governança del sistema alimentari municipal**.
- Millora de **rendibilitat de la producció agrícola municipal**.
- Promoció de **de l'activitat agroalimentària responsable**.
- **Planificació territorial** per a garantir la integritat i pervivència del territori agrícola.
- **Millora d' infraestructures**, servicis, patrimoni i recursos lligats a l'activitat agrària i el medi rural.
- **Pesca**; Promoció del patrimoni i l'activitat pesquera.

2016

Pla d'Acció Integral per a la promoció de l'activitat i el territori agrícola municipal

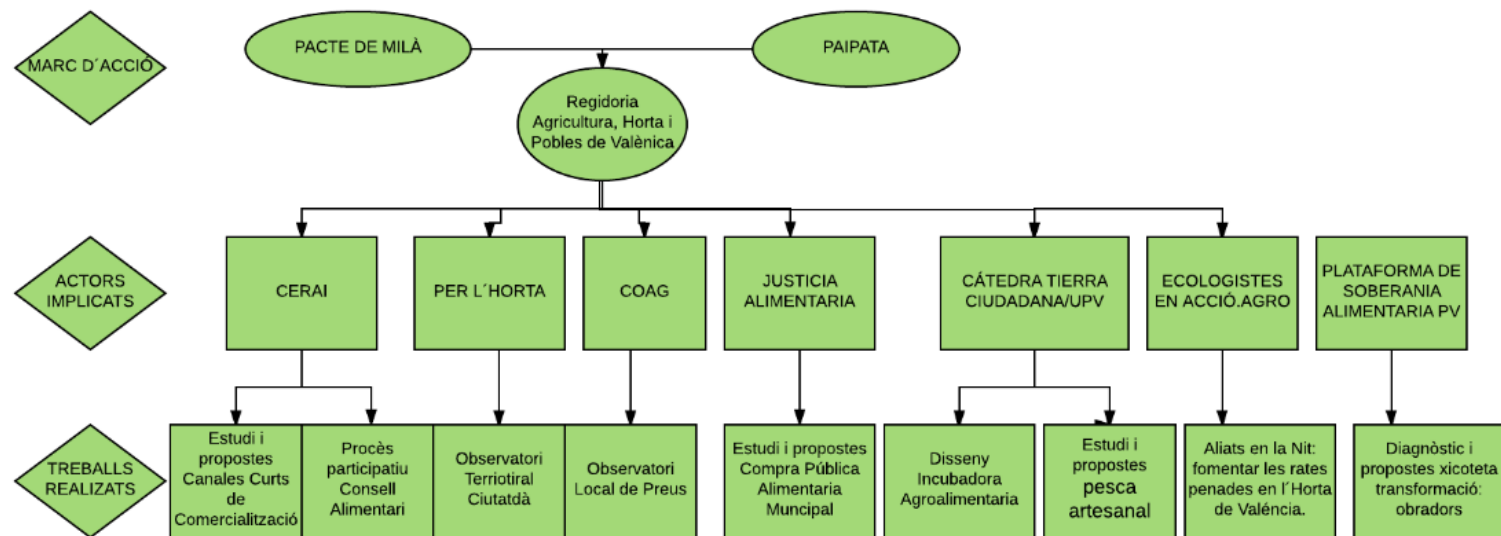
- Pla d'acció en la ciutat de València dissenyat a partir de:
  - Carta Agricultura Periurbana (2010).
  - Carta per la Sobirania Alimentària dels nostres municipis (2014).
  - Pacte de Polítiques Alimentàries Urbanes de Milà (2015).
- Set grans eixos d'acció a partir de la realitat local:

- Afavorir el recanvi generacional.
- Afavorir la governança del sistema alimentari municipal.
- Millora de rendibilitat de la producció agrícola municipal.
- Promoció de l'activitat agroalimentària responsable.
- Planificació territorial per a garantir la integritat i pervivència del territori agrícola.
- Millora d'infraestructures, serveis, patrimoni i recursos ligats a l'activitat agrària i el medi rural.
- Pesca: Promoció del patrimoni i l'activitat pesquera.

- El Pla ha posat en marxa diferents processos amb el suport d'organitzacions de la societat civil i universitats:

Del Pla d' Acció Integral cap a una Estratègia agroalimentària per a la ciutat

NECESSITATS:

- Enfortir la **coordinació intramunicipal i multinivell** per a poder desplegar un marc de polítiques alimentàries integral i efectivament transversal.
- Consolidar una **visió estratègica a mitjà termini**.
- Afavorir una **comunicació amb major impacte social**.

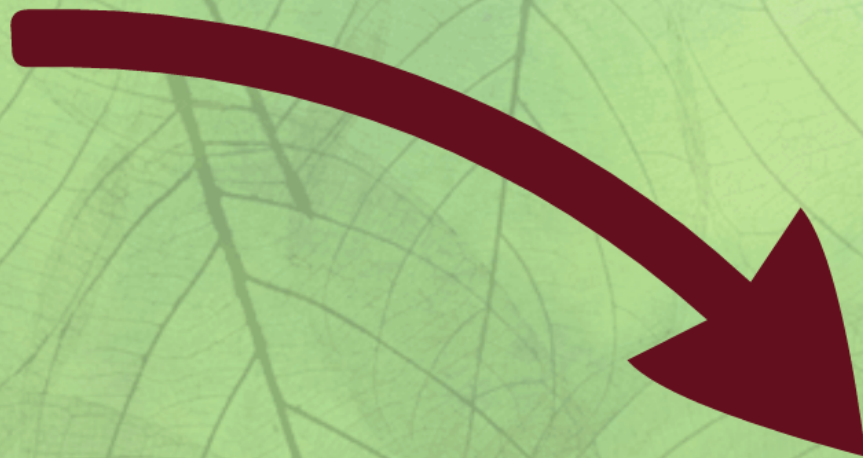

Projecte d'impuls a una estratègia alimentària urbana municipal per a València 2018-2023

- **Finançat** per la Fundació Carasso.
- **Treball tècnic:** CERAI.
- **Suport i seguiment:** Justícia Alimentària, Càtedra Terra Ciudadana, Mundubat.

ncia i
017

3.Proposta tècnica per a la implementació d'una estratègia agroalimentària municipal

LÍNIA ESTRATÈGICA VI

Afavorir la introducció criteris de sobirania
alimentària en la planificació territorial.

- Seguiment i col·laboració amb el Pla Territorial
Protecció de l'Horta.
- Diagnòstic per a la determinació d'un estàndard
urbanístic de sòl de cultiu.
- Fomentar procés de recerca acció participativa que
permeti diagnosticar les necessitats
d'equipaments alimentaris als barris.

CONSOLIDAR UN PROJECTE DE GOVERNANÇA ALIMENTÀRIA TERRITORIAL

COORDINACIÓ MULTINIVELL

inació amb l'escala supramunicipal amb
nselleries amb comeptencies en:
Agricultura. (I Pla Promoció d' Agricultura Ecològica)
Territori (PATPH)
Educació (Gestió menjadors escolars)
Salut (Pla de Alimentació Saludable)
ròpia matriu territorial de referència del nostre

COORDINACIÓ TRANSVERSAL

- **Mesa de coordinació entre les diferents àrees de l'Ajuntament**
  - Actual dispersió de programes i accions relacionades amb l'alimentació sostenible.
  - Per poder engegar polítiques alimentàries de forma integral necessitem poder coordinar-nos en temps i objectius al voltant de les següents competencies en:

PARTICIPACIÓ I ESPAI PER LA CO-COSTRUCCIÓ DE PROPOSTES

CONSELL ALIMENTARI MUNICIPAL

- Espai per intercanviar, proposar i donar seguiment des de la societat civil, el sector privat i les administracions locals.
- Enfocament de polítiques públiques co-construïdes entre els diferents actors.

- Aquest projecte ja està en marxa després d'un

COORDINACIÓ MULTINIVELL

- Coordinació amb l'escala supramunicipal amb les conselleries amb competències en:
  - Agricultura. (I Pla Promoció d' Agricultura Ecològica)
  - Territori. (PATPH)
  - Educació (Gestió menjadors escolars)
  - Sanitat (Pla de Alimentació Saludable)
- La **pròpia matriu territorial de referència del nostre entorn alimentari (L'Horta)** ens convida a treballar cap a una *mirada metropolitana*.

COORDINACIÓ TRANSVERSAL

- **Mesa de coordinació entre les diferents àrees de l'Ajuntament**

- Actual dispersió de programes i accions relacionades amb l'alimentació sostenible.
- Per poder engegar polítiques alimentàries de forma integral necessitem poder coordinar-nos en temps i objectius al voltant de les següents competències en:
  - Agricultura
  - Salut
  - Comerç
  - Educació
  - Benestar social
  - Turisme
  - Medi Ambient
  - Planificació urbana
  - ....

PARTICIPACIÓ I ESPAI PER LA CO-COSTRUCCIÓ DE PROPOSTES

CONSELL ALIMENTARI MUNICIPAL

- Espai per intercanviar, proposar i donar seguiment des de la societat civil, el sector privat i les administracions locals.
- Enfocament de polítiques públiques co-costruïdes entre els diferents actors.

- Aquest projecte ja està en marxa després d'un procés participatiu en l'últim any.

ESBORRANY D'IMPULS ESTRATÈGIA AGROALIMENTÀRIA VALÈNCIA 2023

PERSPECTIVA Y VALORS

- Una mirada complexa i integral al sistema alimentari urbà.

• Treballant a partir els valors de l'agroecologia, la sostenibilitat alimentària i la ESS.

- Equitat.
- Sostenibilitat.
- Resiliència.
- Diversitat cultural.
- Benestar.
- Innovació social.
- Justícia social.

Activant la Transició agroecològica des de l'agenda municipal...

"Promoure un sistema alimentari local i sostenible, vinculat al territori, capaç de proveir aliments bons per a les persones i el medi ambient"

SIS GRANS LÍNIES ESTRATÈGIQUES

1. CULTURA ALIMENTÀRIA.
2. AGRICULTURA URBANA I PERIURBANA.
3. GOVERNANÇA ALIMENTÀRIA TERRITORIAL I PARTICIPADA.
4. ECONOMIA ALIMENTÀRIA DE PROXIMITAT.
5. JUSTÍCIA ALIMENTÀRIA.
6. CRITERIS D'ALIMENTACIÓ SOSTENIBLE DINS DE LA PLANIFICACIÓ TERRITORIAL.

PERSPECTIVA Y VALORS

- Una mirada complexa i integral al sistema alimentari urbà.

- Treballant a partir els valors de l'agroecologia, la sobirania alimentària i la ESS:

- Equitat.
- Sostenibilitat.
- Proximitat.
- Diversitat cultural.
- Bé comú.
- Innovació social.
- Justícia social.

Activant la Transició agroecològica des de l'agenda municipal...

"Promoure un sistema alimentari local i sostenible, vinculat al territori, capaç de proveir aliments bons per a les persones i el medi ambient"

SIS GRANS LÍNIES ESTRATÈGIQUES

1. CULTURA ALIMENTÀRIA.
2. AGRICULTURA URBANA I PERIURBANA.
3. GOVERNANÇA ALIMÈNTARIA TERRITORIAL I PARTICIPADA
4. ECONOMIA ALIMENTÀRIA DE PROXIMITAT.
5. JUSTÍCIA ALIMENTÀRIA
6. CRITERIS D' ALIMENTACIÓ SOSTENIBLE DINS DE LA PLANIFICACIÓ TERRITORIAL.

LÍNIA ESTRATÈGICA I

Promoure d'una CULTURA ALIMENTÀRIA basada en una dieta nutricionalment equilibrada que valore l'alimentació en la seua relació amb la seua història, paisatge i tradicions.

- Fomentar el consum d'aliments de **temporada, locals i ecològics.**
- Visibilitzar la **gastronomia del territori i els productes artesanals.**
- Promoure i formar en pràctiques de **cuina responsable i sostenible.**

LÍNIA ESTRATÈGICA II

Reconéixer i potenciar les funcions ambientals que històricament ha complert l'Horta de València i les zones rurals que proveeixen d'aliments la nostra ciutat per millorar la resiliència de la ciutat enfront del canvi climàtic.

- **Activar processos integrals agroecològics per a la gestió sostenible dels recursos productius del territori i el manteniment de la agrodiversitat.**
- **Afavorir processos de bio-compostatge i lluita contra el malbaratament alimentari.**

LÍNIA ESTRATÈGICA III

Promoure una **GOVERNANÇA ALIMENTÀRIA** col·laborativa i participativa entre els diferents actors del sistema alimentari urbà.

- Reforçar la **coordinació multinivell** avançant cap a una visió metropolitana d'acció coordinada en matèria d'alimentació.
- Activar una **acció i coordinació municipal**, amb capacitat per posar en relació diferents polítiques alimentàries sectorials.
- Consolidar un **entorn per a la participació i escenaris adequats per la co-costrucció de polítiques alimentàries** entre administracions, societat civil i el sector privat.
- Millorar la **transparència i informació** en matèria de contractació pública alimentària.

- Dona digital com...
- Desenvolupament dels a...
- Regulació Respo...
- Administració

LÍNIA ESTRATÈGICA IV

Promoure i dinamitzar una ECONOMIA ALIMENTÀRIA DE PROXIMITAT amb capacitat per generar cadenes de valor més justes.

- Incrementar, diversificar i consolidar **espais de venda directa** d'aliments de proximitat, temporada i ecològics.
- Donar suport a la **creació d'infraestructures socials, física i digitals** adaptades a distribució i logística circuits curts de comercialització.
- Desenvolupar **estratègies de diferenciació i reconeixement dels aliments de proximitat** característics del territori.
- **Regular la compra pública d'aliments** a partir de criteris de Responsabilitat Social i Medi Ambiental per part de les Administracions Públiques

LÍNIA ESTRATÈGICA V

Reconéixer la Justícia Alimentària com a part **substancial del benestar de la nostra societat**, garantint el compliment del dret a una alimentació sostenible per a les persones.

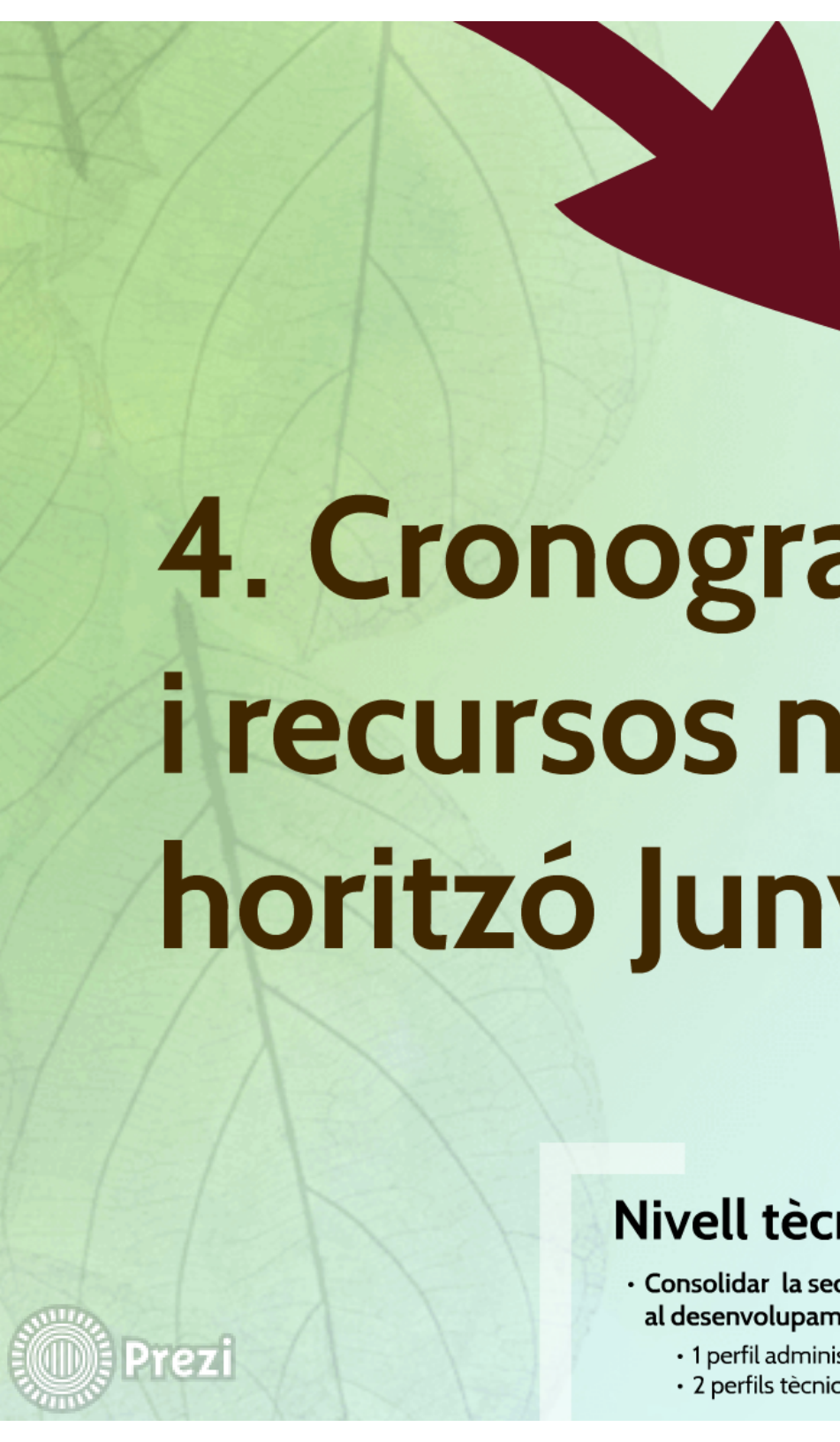
- **Realitzar un diagnòstic integral** en matèria de pobresa alimentària per al municipi.
- Millorar l'accés a una alimentació sostenible als **programes d'ajuda alimentària**.

LÍNIA ESTRATÈGICA VI

Afavorir la introducció criteris de sobirania alimentària en la planificació territorial.

- **Seguiment i col·laboració amb el Pla Territorial Protecció de l'Horta.**
- **Diagnòstic per a la determinació d'un estàndard urbanístic de sòl de cultiu.**
- **Fomentar procés de recerca acció participativa que permeti diagnosticar les necessitats d'equipaments alimentaris als barris.**

4. Cronograma de treball i recursos necessaris: horitzó Juny 2018

Nivell tècnic:

- Consolidar la secció d'Horta i Pobles de València com om oficina tècnica per al desenvolupament de polítiques alimentaries
  - 1 perfil administratiu.
  - 2 perfils tècnics

Nivell tècnic:

- Consolidar la secció d'Horta i Pobles de València com om oficina tècnica per al desenvolupament de polítiques alimentaries
  - 1 perfil administratiu.
  - 2 perfils tècnics

Tasques a desenvolupar:

- Coordinació multinivell.
- Dinamització taula de coordinació municipal.
- Seguiment procés participatiu validació de l'estratègia.
- Suport concreció pressupostària.

TAULA DE COORDINACIÓ MUNICIPAL

Objectius:

1. Conèixer i concretar organigrama de polítiques alimentàries de l'Ajuntament qui fa què? Qui pot fer què?
2. Coordinació entre seccions en matèria de polítiques alimentàries.
3. Concreció pressupostària de les accions estratègiques a implementar.

Dinàmica de treball:

1. Reunions polítiques d'informació i seguiment (trimestrals).
2. Reunions tècniques equip estratègia/ seccions (mensuals).

2017

Mayo

Junio

Julio

Agosto

Septiembre

Octubre

Noviembre

Diciembre

2018

Enero

Febrero

Marzo

Abril

Mayo

Junio

CRONOGRAMA DE TREBALL: maig 2017-juny 2018

ELABORACIÓN BORRADOR
ESTRATEGIA

Sistematización

Reuniones Grupo Motor

Entrevistas

Información grupos políticos

Reuniones multisectoriales

Comucación

MESA DE COORDINACIÓN Y
SEGUIMIENTO ESTRATEGIA

Creación Grupos
de Trabajo: temáticos

1 reunión

2 reunión

3 reunión

VALIDACIÓN Y CONTRASTE
CONSEJO ALIMENTARIO

ESTRATEGIA AGROALIMENTARIA VALENCIA 2023

Construint una Estratègia Agroalimentària Urbana per a la ciutat: València 2018-2023

**AJUNTAMENT
DE VALÈNCIA**

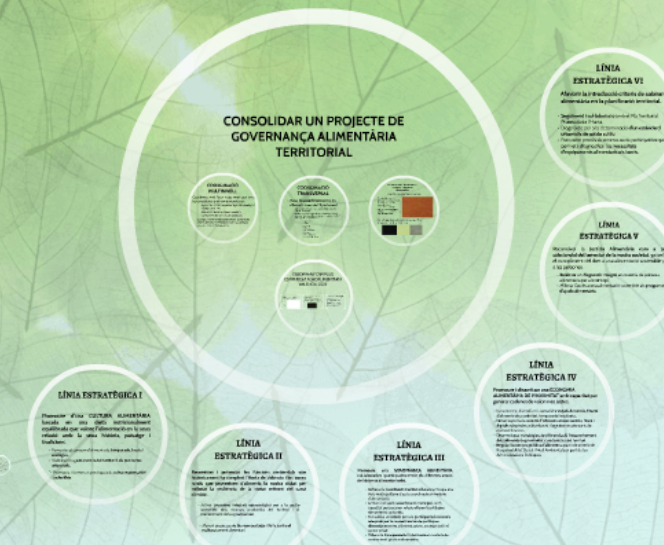
1. Per què una estratègia agroalimentària per a la ciutat de València?

2. Marc de referència i procés 2015-2017

3. Proposta tècnica per a la implementació d'una estratègia agroalimentària municipal

4. Cronograma de treball i recursos necessaris: horitzó Juny 2018

Nivell tècnic:

- Consolidar la secció d'Alimentació i Habitatge de l'Ajuntament de València com a oficina tècnica per al desenvolupament de polítiques alimentàries.
- 1 perfil administratiu.
- 2 perfils tècnics.

Tasques a desenvolupar:

- Coordinació multinivell.
- Dinamització taula de coordinació municipal.
- Seguiment procés participatiu validació de l'estratègia.
- Suport concreció pressupostària.

CRONOGRAMA DE TREBALL: maig 2017-juny 2018

